Haalbaarheid, gebruiksvriendelijkheid en implementatie van een beslissingsondersteunend hulpmiddel voor veelvoorkomende infecties in de eerstelijnszorg: Een kwalitatief onderzoek met semi-gestructureerde interviews

Haio: Vandoninck Anouck , KUL
Promotor: VERBAKEL Jan , KUL
Praktijkopleider: Dirks Joke , MENTENS Yves , NICASY Cis , SELS Filip , VERHERSTRAETEN Sarah , WEERTS An Marie-Rose

Context: De toename van antimicrobiële resistentie (AMR) vormt een aanzienlijke bedreiging voor de volksgezondheid wereldwijd. Een belangrijke oorzaak van AMR is het onjuiste gebruik van antibiotica, waaronder overmatig voorschrijven, onnodige behandelingen en het niet naleven van klinische richtlijnen. Het primaire doel van deze studie is het evalueren van een webapplicatie die huisartsen in België in ware tijd toegang biedt tot actuele richtlijnen voor het voorschrijven van antibiotica. De tool heeft tot doel de toegankelijkheid en bruikbaarheid van richtlijnen te verbeteren, oneigenlijk antibioticagebruik te verminderen en bij te dragen aan nationale en internationale inspanningen om AMR te bestrijden.

Onderzoeksvraag: Het doel van dit onderzoek is om de webapplicatie te evalueren door: (i) de interacties van gebruikers met de applicatie vast te leggen, en (ii) context specifieke gebruikerservaringen met de applicatie te verzamelen.

Methode: Deze studie maakte gebruik van een kwalitatief onderzoeksopzet met semigestructureerde interviews. De populatie bestond uit 25 deelnemers, huisartsen en huisartsen in opleiding. Er vonden twee bezoeken plaats met de deelnemers, één voor en één na een periode van drie maanden waarin de deelnemers de applicatie konden gebruiken. Tijdens het eerste bezoek werden kwantitatieve gegevens verzameld, waaronder demografische variabelen en scores voor defensieve houding. Tijdens het tweede bezoek werd een retrospectief think-aloud-interview op basis van twee fictieve casussen en een semi-gestructureerd interview afgenomen om de bruikbaarheid, acceptatie en de waargenomen invloed van de applicatie op klinische redeneringen en voorschrijfgedrag te onderzoeken. In deze studie werden alleen de kwalitatieve gegevens weergegeven.

Resultaten: De uitspraken en visies van de geïnterviewde artsen kunnen worden onderverdeeld in vier thema's. Het gebruik van de applicatie werd meestal getriggerd door een specifieke klinische context. (thema 1) De tool werd niet gebruikt wanneer deze als overbodig werd beschouwd. Klinische onzekerheid en patiëntspecifieke risicofactoren kunnen aanleiding geven tot het gebruik van de tool. Ook de situationele context speelt een rol bij het gebruik. De applicatie werd als gebruiksvriendelijk en intuïtief ervaren, maar er is verdere verfijning nodig om een breder klinisch spectrum te kunnen omvatten. (thema 2) De applicatie moet worden geïntegreerd in de bestaande klinische praktijk en tegelijkertijd een toegevoegde waarde bieden die verder gaat dan de standaard richtlijnen. (thema 3) Een belangrijk aspect van dit thema was de integratie van de applicatie in de software van het Elektronisch Medisch Dossier (EMD), wat door bijna alle artsen als een toegevoegde waarde werd gezien. De meeste artsen gaven aan dat de tool een educatieve impact kan hebben en kan worden gebruikt als communicatiemiddel naar patiënten toe. (thema 4) Voor de meeste artsen leidde het gebruik van de applicatie niet tot grote veranderingen in hun voorschrijfgedrag.

Conclusie: Over het algemeen wordt de tool beoordeeld als een intuïtieve applicatie die kan helpen

bij het klinische besluitvormingsproces. De integratie van de applicatie in de EMD-systemen zal de efficiëntie en het gebruik van de tool waarschijnlijk nog verder vergroten. Een tool als deze kan de klinische besluitvorming stroomlijnen en oneigenlijk antibioticagebruik terugdringen. Deze bevindingen kunnen als basis dienen voor de ontwikkeling van soortgelijke digitale gezondheidsinterventies, zowel in België als wereldwijd, en zo de inspanningen om antimicrobiële resistentie op grotere schaal te bestrijden, ondersteunen.